

Titova biografija

Autor Administrator

Monday, 27 April 2009

Zadnja Promjena Monday, 10 October 2011

Josip Broz rodio se u malom selu Kumrovcu na Sutli, u najzapadnijem dijelu Hrvatskog zagorja 7. maja 1892. godine kao sedmo od petnaestero djece roditelja Franje (Franceka) i Marije Broz, rođene Javeršćak. Mali "nesporazum" oko toga biografskog podatka, s obzirom da se Titov rođendan slavi na dan 25. maja, objasnili su njegovi biografi cinjenicom da je Josip Broz za vrijeme svoga dugogodišnjeg revolucionarnog rada bio prisiljen da se služi lažnim papirima i dokumentima, pa je tako i u jednom vojnickom dokumentu austro-ugarske vojske zabilježeno da je rođen 25. maja. A upravo na taj dan (25. V 1944.) izvršen je i desant na Drvar. Rodendan je ostao, pa ni sam Tito nije želio da se taj datum mijenja kad ga je narod već prihvatio. Sin oca Hrvata i majke Slovenke, Josip Broz nije osjećao nikakvih nelagoda zbog te okolnosti, jer između dvije susjedne zemlje nije bilo antagonizma ni netrpeljivosti. Josip Broz je mnoge dane djetinjstva proveo kod djeda Martina preko Sutle, te naučio odlično slovenski, zbog čega je imao poteškoća kada je pošao u hrvatsku osnovnu školu. Kada se rodio Josip Broz, život u kumrovackoj dolini je bio težak i naporan, oskudan i jednolican. Iako je kmetstvo odavno bilo ukinuto, seljaci su pritiskali teški nameti, porezi i opća oskudica, jer su im posjedi bili mali, rasparsani, a zemlja slabe kvalitete. Godina 1903. i 1904. bile su veoma burne u tim krajevima, u znaku općeg narodnog pokreta protiv mađarizacije s jedne strane, i u znaku pobune siromanih seljaka protiv svih vrsta eksploatacije s druge strane. Osnovnu školu Josip Broz je pohađao u Kumrovcu od 1900. do 1905. Po svršetku osnovne škole Josip Broz je, zbog teškog stanja u obitelji, morao odložiti svoj odlazak na zanat, pa je neko vrijeme morao raditi kod svog ujaka u Sloveniji. Nakon toga je radio u jednoj sisackoj kantini. Godine 1907. je postao učenik mehanicarske radionice u Sisku. Po završetku učeničke škole 1910. prvi put stiže u Zagreb gdje postaje član Socijaldemokratske stranke Hrvatske i Slavonije i učestvuje u radničkim demonstracijama. Nakon "izleta" u Trst, gdje nije pošao, vraća se u Zagreb gdje 1911. sudjeluje u velikim demonstracijama. Nakon toga je radio u Kamniku u Sloveniji, Cenkovu u Češkoj, u Münchenu, u tvornici automobila "Benz" u Mannheimu, u Njemačkom Ruhru, Becu, Beckom Novom Mjestu gdje je radio u tvornici automobila "Daimler" kao probni vozač. Naučio je njemački i češki jezik, usavršio svoj i izučio nove zanate. Godine 1913. odlazi u vojsku. Početkom prvog svjetskog rata 1914. shvatio je da to nije njegov rat i da nema za šta da ratuje, pa je u to uvjeravao i svoje drugove u kasarni. Odveden je u Petrovaradinsku tvrđavu i tu je proveo neko vrijeme, ali nije osuđen nego je poslan na frontu u Galiciju pa zatim na Karpate. Na fronti je bio do 25. maja 1915. kada je ranjen i zarobljen. U ruskoj bolnici provodi trinaest mjeseci gdje mnogo čita i uči ruski jezik. Nakon izlječenja, Tito je kao zarobljenik poslan na rad u selo Kalasijevo. Pored posla nalazi vremena za citanje a u razgovorima sa seljacima sve se spominje ime Lenjin. Krajem 1916. premešten je u Kungur gdje radi na održavanju željezničke pruge. U junu 1917. napušta Kungur i odlazi u Petrograd gdje sudjeluje u demonstracijama. Zatim bježi u Finsku. Tamo je uhapšen i poslan u zatvor u Petropavlovskoj tvrđavi, iz koje je transportiran natrag u Kungur. Iz transporta je pobjegao i dospio u Omsk, gdje se, poslije pobjede oktobarske revolucije, prijavio u odred Crvene internacionalne garde. Na proljeće 1918. zatražio je da bude primljen u Rusku komunističku partiju (bolševika). U ljeto iste godine umaknuo je pred Kolčakovom vojskom među Kirgize, gdje je radio kao strojar u jednome mlinu. Po povratku bolševika u Omsk vratio se u taj grad i tamo postao član jugoslavenske sekcije Ruske komunističke partije. U jesen 1920. vraća se u Zagreb gdje stupa u redove Komunističke partije Jugoslavije. Iste godine partija je zabranjena. Kada 1921. ostaje bez posla započinjava se u mlinu u mjestu Velikom Trojstvu gdje je sa svojom suprugom živio do kasnog proljeća 1925. godine. Tu mu se rodilo troje djece. Prvo dijete umrlo mu je u Zagrebu, a u Trojstvu su mu sahranjeni sinčić Hinko, koji je umro osam dana nakon rođenja kćerkice Zlatice, čiji se život ugasio nakon 17 mjeseci. Godinu dana prije nego što napušta Veliko Trojstvo, rođen je sin Žarko, koji je jedini ostao živ od četvero njegove djece iz prvog braka. Napušta mlin u Velikom Trojstvu i u kasno proljeće 1925. godine dolazi u Zagreb. Po partijskim zadacima odlazi u Kraljevicu, Beograd i u Smederevsku Palanku. U aprilu 1927. opet se vraća u Zagreb. Od suda u Ogulinu osuđen je na sedam mjeseci robije, uvjetno na četiri mjeseca, zbog komunističke propagande. Nakon izlaska iz zatvora Tito ujedinjuje Partiju koja je bila podijeljena na različite frakcije. Kada su u junu 1928. godine organizovane demonstracije, na letku kojim se radnici pozivaju na demonstracije stajao je potpis Josipa Broza. Velika potjera policije raspisana je 20. juna 1928. Uhapšen je 4. augusta 1928. i osuđen na pet godina robije. Početkom 1929. doveden je na izdržavanje kazne u Lepoglavu. Godinu dana poslije njega u Lepoglavu dolazi Moša Pijade, tada stari i iskusni komunist. Njih dvojica su počeli zajedno raditi na organiziranju partijskih jedinica u kaznionici. Iz toga vremena sačuvan je i jedan od dva portreta Tita i njegovih izradio Moša Pijade, koji je inače bio poznati slikar. Početkom 1931. Josip Broza su iznenada premjestili u kaznionicu u Mariboru, koja je bila na glasu kao najgora u Jugoslaviji. Tu je izdržao kaznu ali ipak nije odmah pušten na slobodu. Odveden je u Ogulin, gdje je trebao da ode tri i pol mjeseca one kazne na koju je bio uvjetno osuđen. Tek potkraj marta 1934. izlazi iz zatvora, ali mu je određeno da mora boraviti u rodnom Kumrovcu i da iz njega ne smije nigdje otici. Već u aprilu te godine napušta Kumrovec i odlazi u Samobor. Postao je ilegalac i prvi put se spominje ime Tito. Postojalo je više priča o tome kako je dobio to ime ali je Josip Broz kasnije više puta objašnjavao da ga nikakav posebni razlog nije potakao da uzme to ime. Jednostavno, to je narodno ime, koje nije posebno rijetko. Prema uvjjetima u ilegalnost, Tito je nastavio još jednom partijskom aktivnošću. Uključen je u Politički biro CK KPJ 1934. godine. Zbog partijskih zadataka povremeno odlazi u Pariz i Moskvu. Krajem 1937. godine Josip Broz Tito postaje generalni sekretar Centralnog komiteta Komunističke partije Jugoslavije. Poslije toga dva puta odlazi u Moskvu 1938. i 1939. godine. Fašizam se širio Evropom, Hitlerove i Mussolinijeve armije su na granicama Jugoslavije, a vlada

Cvetkovic-Macek ne vidi opasnost koja se bliži. Jedne od posljednjih večeri u oktobru 1940. godine u Dubravi je održana Peta zemaljska partijska konferencija. Na kraju konferencije Tito je rekao: "Drugovi, pred nama su odlucujuci dani. Naprijed sada u konacnu pobjedu! Iducu konferenciju moramo održati u oslobodenoj zemlji i od tudina i od kapitalista!" Okupacija Jugoslavije zatekla ga je u Zagrebu, odakle je, njegovom inicijativom, upucen proglas CK KPJ narodima Jugoslavije i radnom narodu Jugoslavije, u kojemu se istice odlucnost Partije da u oslobodilackom ratu ustraje u prvim redovima, u kojemu ustaje protiv potpaljivanja nacionalne mržnje i poziva radnike, seljake, omladinu, gradane i sve rodoljube da se ujedine u borbi za nacionalnu nezavisnost. U drugoj polovici maja 1941. godine Tito odlazi u Beograd odakle usmjerava pripreme za dizanje ustanka i pocetak oslobodilackog rata. Po napadu Njemacke na SSSR (22. juna) Politbiro CK KPJ je pod Titovim vodstvom ocijenio da je nastupio odlucan trenutak za pocetak oružanog ustanka protiv okupatora i njegovih domacih pomagaca. Glavni Narodnooslobodilackih i partizanskih odreda Jugoslavije (NOPOJ) formiran je 27. juna, a Tito je postao vrhovnim komandantom NOPOJ. Pod njegovim vodstvom donesena je odluka o dizanju svenarodnog ustanka. Beograd je napustio 16. oktobra i otišao na oslobodeni teritorij u zapadnoj Srbiji, kamo su premještani i GSSR, NOPOJ i CK KPJ. U Stolicama je 26. i 27. novembra održano savjetovanje nacionalnih i pokrajinskih predstavnika narodnooslobodilackog pokreta i donesene smjernice za razvoj ustanka i oslobodilacke borbe pod jedinstvenim vodstvom Vrhovnog NOPOJ i glavnih NOPOJ i tabova po zemljama i pokrajinama Jugoslavije. U oktobru iste godine Tito se sastao u Ravnoj Gori s Dražom Mihailovicem radi dogovora o zajednickoj borbi protiv okupatora, koji zbog stava Mihailovica završava bez uspjeha. U oktobru i novembru 1941. godine Tito je u Užicu, odakle usmjerava razvitak ustanka. U Rudom, u istocnoj Bosni, 22. decembra 1941. osniva Prvu proletersku brigadu. Na osnovi uspjeha postignutih u ustanku i oslobodilackoj borbi u drugoj polovici 1942. izdaje naredbu o osnivanju prvih divizija i korpusa, što je bio temelj stvaranja Narodnooslobodilacke vojske Jugoslavije (NOVJ). Na njegovu inicijativu u Bihacu se 27. Novembra 1942. sastaju predstavnici NOB iz svih krajeva Jugoslavije i formiraju AVNOJ - Antifacisticko vijeće narodnog oslobođenja Jugoslavije. Godinu dana poslije, 29. i 30. novembra 1943, u Jajcu se sastaje AVNOJ na svoje drugo zasjedanje i donosi povijesne odluke o buducem uređenju Jugoslavije kao federativne države ravnopravnih naroda i narodnosti Jugoslavije. Tito dobiva naslov maršala. Neko vrijeme rukovodi oslobodilackom borbom iz Drvara, odakle, poslije neuspjelog njemackog desanta, 25. maja 1944. godine, odlazi na Vis, gdje razvija široku djelatnost za medunarodno priznanje nove Jugoslavije. U augustu 1944. susrece se u Napulju s predsjednikom britanske vlade Winstonom Churchillom. Istodobno dok se bori za medunarodno priznanje novoga stanja na tlu Jugoslavije, rukovodi, kao vrhovni komandant, operacijama oslobođenja zemlje, koje uskladuje s operacijama saveznickih vojski. Predvečer 23. oktobra 1944. stiže u oslobođeni Beograd. Potvrđujući vec izborne tekovine, Tito 7. marta 1945. godine formira vladu Demokratske Federativne Jugoslavije. Narodnooslobodilacka borba naroda Jugoslavije pobjednicki je završena 15. maja 1945. Još u toku borbe - 19. novembra 1944. - Predsjedništvo AVNOJ-a dodijelilo je Titu naziv narodnog heroja Jugoslavije. Josip Broz Tito bio je jedini Vrhovni komandant u drugom svjetskom ratu koji je svoje borbe licno vodio u bitku. Ranjen je u bitci na Sutjesci u junu 1943. godine. Godine 1948. odupro se diktatu Staljina, odbacivši njegovu neprijateljsku politiku prema tekovinama socijalisticke revolucije u Jugoslaviji i tekovinama oslobodilacke borbe. Odbijanjem da se pokori tzv. Rezoluciji Informativnog biroa komunistickih i radnickih partija (Informbiro), koja je sadržavala agresivnu politiku Staljina prema Jugoslaviji, Tito je, u ime nacela ravnopravnosti naroda i komunistickih partija svih zemalja, odbacio politiku medunarodnoga hegemonizma i diktata velike sile. U Narodnoj skupštini FNRJ 27. juna 1950. podnio je obrazloženje Osnovnog zakona o upravljanju radnim kolektivima od strane radnika, istaknuvši staro socijalisticko geslo "Tvornice radnicima". Prvi put je za Predsjednika Republike izabran 14. januara 1953. Poslije smrti Staljina uslijedila je normalizacija odnosa sa SSSR pa je, za posjeta Hruščova Jugoslaviji, u junu 1955, potpisana Beogradska deklaracija, kojom je otvoren put normalizaciji odnosa između dviju zemalja, na osnovi priznanja nacela ravnopravnosti među narodima, državama i komunistickim i radnickim partijama svih zemalja svijeta. Tito je od ranih 1950-ih godina pa sve do svoje smrti razvio golemu medunarodnu djelatnost, jedan je od zacetnika i glavnih aktera pokreta nesvrstanosti s kojim su se identificirale mnoge novooslobodene zemlje u svijetu. Afirmirajući medunarodni položaj Jugoslavije, mir i suradnju među narodima, Tito je posjetio više od sedamdeset zemalja svijeta, na svim kontinentima. Za goleme i trajne zasluge koje je stekao za sve narode Jugoslavije i za njihovu državnu zajednicu tri puta je proglašen narodnim herojem. Bio je biran za doživotnog predsjednika SKJ. Za izvanredan doprinos vojnoj znanosti i praksi, posebno za doprinos i zasluge u izgradnji teorije i prakse oslobodilackog rata Tito je 1976. dobio doktorat vojnih znanosti i umjetnosti. Proglašen je i pocasnim članom mnogih akademija znanosti i umjetnosti. Na jedanaestom kongresu SKJ - posljednjem kojemu je prisustvovao - održao je govor o snazi, ulozi i perspektivama Jugoslavije, o njezinoj vjernosti pokretu nesvrstanosti i o odsudnoj važnosti bratstva i jedinstva naroda i narodnosti Jugoslavije - govor koji je svojevrsna oporuka svim banalnostima države koja je stvorena pod njegovim vodstvom i kojoj je ostao trajnim simbolom: Titova Jugoslavija. 4. maja 1980. u 15.05 sati na Klinickom bolnickom centru u Ljubljani umro je najveći sin naših naroda i narodnosti, predsjednik Socijalisticke Federativne Republike Jugoslavije, predsjednik Saveza Komunista, Vrhovni Komandant oružanih snaga, Maršal Jugoslavije Josip Broz Tito. Pokopan je 8. maja 1980. u Beogradu u Kuci cvijeca. Na njegovoj sahrani bilo je prisutno 209 delegacija iz 127 država svijeta. Titova sahrana bila je zvanicno najposjeceniji pogreb nekog državnika u prolom stoljecu. Bratstvo.cjb.net